

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 9 Ιουνίου 2016
(OR. en)

10005/16

FREMP 108
JAI 551
COHOM 67
DROIPE 108

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Με ημερομηνία: 9 Ιουνίου 2016

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 8946/16, 9455/16

Θέμα: Εφαρμογή του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων το 2015
= Συμπεράσματα του Συμβουλίου (9 Ιουνίου 2016)

Διαβιβάζονται συνημμένως στις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου για την εφαρμογή του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων το 2015, όπως εγκρίθηκαν κατά την 3473η σύνοδο του Συμβουλίου στις 9 Ιουνίου 2016.

**ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ
ΤΟΥ ΧΑΡΤΗ ΤΩΝ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟ 2015**

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Το Συμβούλιο σημειώνει την έκθεση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ το 2015 (εφεξής «Χάρτης»), καθώς και την έκθεση του 2016 για τα θεμελιώδη δικαιώματα του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής «Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων»).

II. ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΤΟΝ ΧΑΡΤΗ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΕΠΙΠΕΔΑ

Συμμόρφωση με τον Χάρτη και ευαισθητοποίηση σε εθνικό επίπεδο και σε επίπεδο ΕΕ

2. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει τη σημασία της ευαισθητοποίησης, της κατάρτισης και της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών όσον αφορά την εφαρμογή του Χάρτη τόσο σε εθνικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο ΕΕ, αναγνωρίζοντας ότι ο Χάρτης συμπληρώνει τα εθνικά συστήματα προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων και δεν τα αντικαθιστά. Το Συμβούλιο τονίζει στο πλαίσιο αυτό τα αποτελέσματα του σεμιναρίου εμπειρογνομόνων σχετικά με την εφαρμογή του Χάρτη στις εθνικές πολιτικές, το οποίο διοργάνωσε η ολλανδική Προεδρία στις 19 Φεβρουαρίου 2016 στο Άμστερνταμ και το οποίο επέτρεψε στους συμμετέχοντες να ανταλλάξουν ιδέες σχετικά με τα προβλήματα εφαρμογής του Χάρτη και τις ελπιδοφόρες πρακτικές εν προκειμένω.
3. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η κατάλληλη συνέχεια, το Συμβούλιο καλεί την Ομάδα «Θεμελιώδη δικαιώματα, δικαιώματα του πολίτη και ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων» (εφεξής «FREMP») να συνεχίσει την ετήσια ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τα εργαλεία, τις βέλτιστες πρακτικές και τις μεθόδους ευαισθητοποίησης όσον αφορά την εφαρμογή του Χάρτη τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε εθνικό επίπεδο.

Εφαρμογή του Χάρτη και ευαισθητοποίηση σε επίπεδο ΕΕ

4. Το Συμβούλιο χαιρετίζει τη διοργανική συμφωνία για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου¹, η οποία στο πλαίσιο των εκτιμήσεων επιπτώσεων τονίζει την ανάγκη πλήρους σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ζητεί από την Επιτροπή να εξηγή στις αιτιολογικές εκθέσεις που συνοδεύουν τις προτάσεις της με ποιον τρόπο τα προτεινόμενα μέτρα συνάδουν με τα θεμελιώδη δικαιώματα.
5. Το Συμβούλιο επιβεβαιώνει τη δέσμευσή του να εξετάζει προσεκτικά οιαδήποτε πιθανή παρεμβολή των νομοθετικών πράξεων στα θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες και να ενθαρρύνει τη συνεπή εφαρμογή του Χάρτη σε όλες τις νομοθετικές δραστηριότητες και υπενθυμίζει τις κατευθυντήριες γραμμές που έχει εγκρίνει όσον αφορά τα μεθοδολογικά μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται για τον έλεγχο της συμβατότητας των μέτρων με τα θεμελιώδη δικαιώματα στα προπαρασκευαστικά όργανα του Συμβουλίου.²

Κατανόηση του Χάρτη, εφαρμογή του Χάρτη και ευαισθητοποίηση σε εθνικό επίπεδο

6. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει τη σημασία της εφαρμογής του Χάρτη ως μέρους του ευρύτερου συνόλου πηγών θεμελιωδών δικαιωμάτων που εφαρμόζονται σε εθνικό επίπεδο. Αναγνωρίζοντας ότι οι διατάξεις του Χάρτη εφαρμόζονται στα κράτη μέλη μόνον όταν αυτά ενεργούν εντός του πλαισίου του δικαίου της ΕΕ³, το Συμβούλιο υπογραμμίζει την ανάγκη να αιτιολογείται η εφαρμογή του Χάρτη σε μεμονωμένες περιπτώσεις και υπογραμμίζει την ανάγκη να δίδεται ιδιαίτερη προσοχή από τις εθνικές αρχές στις διατάξεις του Χάρτη των οποίων το νόημα και το πεδίο εφαρμογής δεν καθορίζεται από τις αντίστοιχες διατάξεις της ΕΣΔΑ, με στόχο την αποτελεσματική εφαρμογή του Χάρτη.⁴

---

¹ Έγγρ. 15506/15, βλ. παραγράφους 12 και 25.

² Έγγρ. 5377/15.

³ Άρθρο 51 παράγραφος 1 του Χάρτη.

Βλ. επίσης το πρωτόκολλο αριθ. 30 σχετικά με την εφαρμογή του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Πολωνία και στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Βλ. επίσης το πρωτόκολλο αριθ. 21 για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά το χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης.

⁴ Επεξηγήσεις σχετικά με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, 2007/C303/02.

7. Το Συμβούλιο, λαμβάνοντας υπόψη τις αντίστοιχες αρμοδιότητες των θεσμικών οργάνων της ΕΕ και των κρατών μελών για την εφαρμογή του Χάρτη, επικροτεί την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών και των θεσμικών οργάνων της ΕΕ, με σκοπό την ενίσχυση της αμοιβαίας μάθησης και της κοινής αντίληψης όσον αφορά το εύρος των υποχρεώσεων των κρατών μελών στο πλαίσιο αυτό. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει επίσης τη σημασία της ανάπτυξης δράσεων κατάρτισης και εργαλείων, π.χ. καταλόγου σημείων προς έλεγχο («checklist») που θα καθοδηγεί τις εθνικές αρχές στην εφαρμογή του Χάρτη ή στοχευμένης κατάρτισης για να προσδιορίζεται εάν ο Χάρτης έχει εφαρμογή στις εθνικές νομοθετικές διαδικασίες και διαδικασίες θέσπισης πολιτικών στο ευρύτερο πλαίσιο της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
8. Το Συμβούλιο ενθαρρύνει επιπλέον τα κράτη μέλη να προβαίνουν στην ανταλλαγή και καταγραφή βέλτιστων πρακτικών και κοινών εργαλείων για την ευαισθητοποίηση όσον αφορά τον Χάρτη και την πρακτική εφαρμογή του, για παράδειγμα μέσω της κατάρτισης των δημοσίων υπαλλήλων ώστε να ενισχυθεί η εμπειρογνομοσύνη σε εθνικό επίπεδο, μεταξύ άλλων με την βοήθεια της Επιτροπής και του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων. Σε αυτό το πλαίσιο, το Συμβούλιο αναγνωρίζει τη σημασία των μηχανισμών χρηματοδότησης που διαχειρίζεται η Επιτροπή και προορίζονται για επιμόρφωση σε θέματα που αφορούν τον Χάρτη καθώς και τις προσπάθειές της Επιτροπής προκειμένου τα υφιστάμενα εργαλεία και άλλες πρακτικές να καταστούν πιο ορατά και προσβάσιμα μέσω ενός κεντρικού σημείου διαδικτυακής πρόσβασης. Το Συμβούλιο ενθαρρύνει επίσης τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων να διατηρήσει και να αναπτύξει περαιτέρω πρακτικά εργαλεία όπως η Charterpedia, να αναπτύξει κατάλληλα προγράμματα κατάρτισης για τους επαγγελματίες του νομικού κλάδου καθώς και μαθήματα και σεμινάρια για τους εκπαιδευτές, και να περιλάβει και πάλι, όπως είναι η πάγια πρακτική του, ειδικό κεφάλαιο σχετικά με την εφαρμογή του Χάρτη στην έκθεσή του για τα Θεμελιώδη Δικαιώματα του 2016.
9. Το Συμβούλιο ζητεί από τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων να συντάξει εγχειρίδιο για επαγγελματίες και μη ειδικούς στο οποίο θα καταγράφονται οι ελπιδοφόρες πρακτικές για την εφαρμογή του Χάρτη σε εθνικό επίπεδο, σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο γ) του κανονισμού 168/2007, και θα λαμβάνονται υπόψη άλλες ισχύουσες πηγές θεμελιωδών δικαιωμάτων.

III. ΑΛΛΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Καταπολέμηση των διακρίσεων, ρατσισμός και ξενοφοβία

10. Το Συμβούλιο ανησυχεί βαθύτατα για την αύξηση της ρατσιστικής και ξενοφοβικής ρητορικής και των ρατσιστικών και ξενοφοβικών πράξεων σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση.
11. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι η προώθηση της ανοχής έναντι όλων, της ενσωμάτωσης και των κοινών αξιών, σε συνδυασμό με την αύξηση της ευαισθητοποίησης όσον αφορά τα θεμελιώδη δικαιώματα όλων, αποτελούν ισχυρή προστασία έναντι της ανόδου του ρατσισμού, της ξενοφοβίας και κάθε μορφής μισαλλοδοξίας στις πολύμορφες κοινωνίες μας.
12. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει τα συμπεράσματά του σχετικά με την καταπολέμηση των εγκλημάτων μίσους στην Ευρωπαϊκή Ένωση με τα οποία καλούνται οι οργανισμοί της ΕΕ, ειδικότερα ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, να διευκολύνουν την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και να συνδράμουν τα κράτη μέλη στις προσπάθειές τους να αναπτύξουν αποτελεσματικές μεθόδους για να ενθαρρύνουν την αναφορά και να εξασφαλίσουν τη ορθή καταγραφή των εγκλημάτων μίσους⁵.
13. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει τις συζητήσεις που είχε τον Οκτώβριο και τον Δεκέμβριο του 2015, καθώς και τον Μάιο του 2016⁶, κατά τις οποίες παρουσιάστηκαν δράσεις και εκθέσεις σχετικά με νέες εξελίξεις στην καταπολέμηση της ρητορικής μίσους, των εγκλημάτων μίσους και της ξενοφοβίας.
14. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για το πρώτο συμπόσιο της Επιτροπής για τα θεμελιώδη δικαιώματα το οποίο επικεντρώθηκε στην καταπολέμηση του αντισημιτισμού και του αντιμουσουλμανικού μίσους και υπογράμμισε τη σημασία της από κοινού εφαρμογής των συμπερασμάτων του συμποσίου.
15. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για το έργο της Ομάδας «Βελτίωση της αναφοράς και της καταγραφής των εγκλημάτων μίσους στην ΕΕ» του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, ιδίως όσον αφορά τη συλλογή ελπιδοφόρων πρακτικών των κρατών μελών για την αντιμετώπιση του ελλειπούς αριθμού αναφορών και τη βελτίωση της καταγραφής των εγκλημάτων μίσους, καθώς και για την έρευνα που πραγματοποιεί ο Οργανισμός, όπως η τελευταία δημοσίευση «Απόδοση δικαιοσύνης για τα θύματα των εγκλημάτων μίσους: επαγγελματικές προοπτικές».

---

⁵ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/jha/139949.pdf

⁶ 14937/15 και 8839/16.

16. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τη συλλογή βέλτιστων πρακτικών όσον αφορά την αναφορά και την καταγραφή των εγκλημάτων μίσους που κυκλοφόρησε κατά την τέταρτη συνεδρίαση της Ομάδας «Βελτίωση της αναφοράς και της καταγραφής των εγκλημάτων μίσους στην ΕΕ» στις 28 και 29 Απριλίου 2016, η οποία διοργανώθηκε από την ολλανδική Προεδρία, και καλεί τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν τις γνώσεις και την εμπειρία αυτών των βέλτιστων πρακτικών για να βελτιώσουν τις προσπάθειές τους όσον αφορά την αντιμετώπιση του προβλήματος του ελλιπούς αριθμού αναφορών και τη βελτίωση της καταγραφής των εγκλημάτων μίσους.
17. Το Συμβούλιο καλεί τα κράτη μέλη να συνεχίσουν τις προσπάθειές τους για την αντιμετώπιση των εγκλημάτων μίσους, μεταξύ άλλων διασφαλίζοντας την ουσιαστική μεταφορά στο εθνικό δίκαιο και την εφαρμογή της απόφασης-πλαισίου 2008/913/ΔΕΥ και άλλων συναφών νόμων σχετικά με τα εγκλήματα μίσους σε εθνικό επίπεδο, και να αναπτύξουν αποτελεσματικές μεθόδους για να ενθαρρύνουν την αναφορά και να εξασφαλίσουν την ορθή καταγραφή των εγκλημάτων μίσους.
18. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την πρωτοβουλία της Επιτροπής να δημιουργήσει μια νέα ομάδα υψηλού επιπέδου για την καταπολέμηση του ρατσισμού, της ξενοφοβίας και άλλων μορφών μισαλλοδοξίας, με σκοπό να προσφέρει περαιτέρω πολιτική ώθηση στην Ένωση και στα κράτη μέλη για την καταπολέμηση του μίσους και της μισαλλοδοξίας και να συγκεντρώσει την εμπειρογνωμοσύνη της Επιτροπής, του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και συναφών διεθνών οργανισμών και φορέων.
19. Το Συμβούλιο εκφράζει ιδιαίτερη ικανοποίηση για το γεγονός ότι η νέα ομάδα υψηλού επιπέδου εξετάζει οριζόντια ζητήματα που αφορούν την καταπολέμηση τόσο της ρητορικής μίσους όσο και των εγκλημάτων μίσους και επιδιώκει να αναπτύξει συγκεκριμένες πρακτικές, εργαλεία και ικανότητες για την καλύτερη καταπολέμηση του ρατσισμού, της ξενοφοβίας και άλλων μορφών μισαλλοδοξίας στα κράτη μέλη. Αυτό θα συμβάλει στο να έρθουν στο φως οι βαθύτερες προκαταλήψεις που οδηγούν σε αυτά τα φαινόμενα, να εξασφαλιστεί αποτελεσματική διερεύνηση και δίωξη καθώς και επιβολή κατάλληλων ποινών, να εξασφαλιστεί η προστασία των θυμάτων και να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη τους στις αρχές. Θα συμβάλει επίσης στην αποφυγή της κατάρτισης προφίλ από τις αστυνομικές δυνάμεις των κρατών μελών με βάση φυλετικά, εθνοτικά και άλλα μεροληπτικά κριτήρια.

20. Το Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για την δέσμευση του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων να αξιοποιήσει το έργο που επιτέλεσε η Ομάδα «Βελτίωση της αναφοράς και της καταγραφής των εγκλημάτων μίσους στην ΕΕ», όπως αναφέρεται στα συμπεράσματα του Συμβουλίου για την καταπολέμηση των εγκλημάτων μίσους στην Ευρωπαϊκή Ένωση, συντονίζοντας, στο πλαίσιο της νέας ομάδας υψηλού επιπέδου, τις εργασίες υποομάδας με γνώμονα τα αποτελέσματα και στόχο την ανάπτυξη κοινής μεθοδολογίας για τη συλλογή δεδομένων και την καταγραφή των εγκλημάτων μίσους, καθώς η πρόοδος σε αυτόν τον τομέα θα συμβάλει σημαντικά στη δράση των κρατών μελών και της Ένωσης για την καταπολέμηση των εγκλημάτων μίσους.

21. Το Συμβούλιο επικροτεί τις προσπάθειες της Επιτροπής για την πρόληψη και την καταπολέμηση της ρητορικής του μίσους στο διαδίκτυο. Σε αυτό το πλαίσιο, εκφράζει την ικανοποίησή του για τον διάλογο με τις εταιρείες ΤΠ, ιδίως τον κώδικα δεοντολογίας που καταρτίστηκε μαζί τους με στόχο την αντιμετώπιση της ρητορικής του μίσους στο διαδίκτυο.

Συνοχή μεταξύ της εσωτερικής και της εξωτερικής χάραξης πολιτικών

22. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει τη σημασία της συνοχής μεταξύ των εσωτερικών και εξωτερικών πτυχών της προστασίας και της προαγωγής των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

23. Το Συμβούλιο τονίζει την ανάγκη για σαφήνεια και κοινή κατανόηση του τι σημαίνει η έλλειψη συνοχής στο πλαίσιο της εσωτερικής και της εξωτερικής δράσης της ΕΕ και σε ποιον βαθμό αυτό έχει αντίκτυπο στην εσωτερική και εξωτερική πολιτική της ΕΕ για τα θεμελιώδη δικαιώματα.

24. Το Συμβούλιο υποστηρίζει την προσθήκη αναφοράς στο θέμα «εσωτερική-εξωτερική συνοχή» στην ετήσια έκθεση της Επιτροπής για την εφαρμογή του Χάρτη και στην έκθεση προόδου σχετικά με το σχέδιο δράσης της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία (2015-2019) και καλεί την FREMP και την COHOM να συνεχίσουν να συζητούν τις διασυνδέσεις μεταξύ των αντίστοιχων κύκλων πολιτικής. Το Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για τις προσπάθειες να ενισχυθεί η συμμετοχή της Ομάδας FREMP στην εκπόνηση κατευθυντηρίων εγγράφων (Lines To Take-LTT) που περιγράφουν την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο εσωτερικό της ΕΕ, προκειμένου να εξασφαλιστεί η δυνατότητα χρήσης τους ως εργαλείων στο πλαίσιο του πολιτικού διαλόγου, του διαλόγου για τα ανθρώπινα δικαιώματα και σε άλλα φόρουμ.

25. Το Συμβούλιο δεσμεύεται να συνεχίσει τις τακτικές ανταλλαγές -η τελευταία πραγματοποιήθηκε στις 8 Μαρτίου 2016- σχετικά με τη συνοχή και τη συνέπεια μεταξύ της εσωτερικής και της εξωτερικής πολιτικής της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα μεταξύ FREMP και COHOM, στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους και για συγκεκριμένους θεματικούς τομείς, όπως η εφαρμογή της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία.

Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων

26. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει το ρόλο του Οργανισμού στην έρευνα και συλλογή δεδομένων σε επίπεδο ΕΕ και τη συμβολή του στην εξασφάλιση τεκμηριωμένων νομοθετικών εργασιών και εργασιών θέσπισης πολιτικών από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και τα κράτη μέλη. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει τη δυνατότητα του Συμβουλίου να ζητήσει από τον Οργανισμό γνώμες για συγκεκριμένα θέματα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά του ή για θέσεις που έχουν ληφθεί από το Συμβούλιο στο πλαίσιο της νομοθετικής διαδικασίας.